

OBRAČUN DAVČNEGA ODTEGLJAJA OD OBRESTI PRI SISTEMU VODENJA SKUPNEGA RAČUNA (CASH POOLING)

Pojasnilo DURS, št. 4200-93/2007, 24. 9. 2007

Na vprašanja davčnih zavezancev, ali je od obresti na denarna sredstva, ki jih davčni zavezanec pridobi v mednarodnem sistemu CASH POOLING, treba izračunati, odtegniti in plačati davek – davčni odtegljaj, pojasnujemo:

Cash pooling (združevanje denarnih sredstev) je način financiranja in zagotavljanja likvidnosti z mednarodnimi mrežami povezanih podjetij. Gre za uravnavanje dnevne likvidnosti koncerna in družb v skupini – t. i. interno financiranje skupine, ki temelji na medsebojnih dogovorih med banko, ki vodi transakcijski račun, in določeno povezano skupino lastnikov računov, med katerimi je en lastnik računa pooblaščenec (cash pool leader), drugi člani pa so lastniki v transakcijah udeleženih računov. Glavni namen cash poolinga je optimizacija denarnih tokov znotraj celotne skupine. Pooblaščenec (cash pool leader), ki mu banka, ki vodi račun lastnikom računov, odobri kredit na transakcijskem računu, ima stalni dostop do podatkov o sredstvih na bančnih računih vseh povezanih podjetij. Vsako od teh podjetij ima določen minimalni in maksimalni saldo na bančnem računu. Kadar je saldo na bančnem računu posameznega podjetja nižji od določenega minimalnega zneska, pooblaščenec zagotovi manjkajoča finančna sredstva, če pa je na računu več sredstev od določenega maksimalnega zneska, pooblaščenec odtegne višek finančnih sredstev. Tako posamezno podjetje lahko nastopa v vlogi posojilojemalca in tudi v vlogi posojilodajalca.

Pri cash poolingu gre torej za združevanja denarnih sredstev med družbami z mednarodnimi mrežami povezanih podjetij, med katerimi so udeležena tudi slovenska podjetja. Posledica teh transakcij so plačila obresti v tujino in v zvezi s plačili teh obresti se zastavljajo vprašanja glede obveznosti obračuna in plačila davčnega odtegljaja.

V skladu z določili 2. točke prvega odstavka 70. člena ZDDPO-2 je od obresti, plačanih za manjkajoča finančna sredstva, treba izračunati, odtegniti in plačati davčni odtegljaj po stopnji 15 odstotkov. Glede na to, da obresti niso izplačane upravičenemu lastniku obresti, temveč pooblaščenцу, upravičenj iz 72. člena ZDDPO-2 plačnik obresti ne more uveljavljati.

Obresti se običajno posebej ne plačujejo, temveč se pripisujejo h glavnici. Obveznost obračuna in plačila davčnega odtegljaja nastopi, ko so obresti pripisane h glavnici in se v poslovnih knjigah več ne vodijo kot obresti, temveč kot glavnica.

Ker se znesek manjkajočih finančnih sredstev – dolga oziroma viška finančnih sredstev – depozita, dnevno ali tedensko spreminja glede na potrebe davčnega zavezanca, ki je na primer danes lahko posojilojemalec, že naslednji dan pa posojilodajalec, je zaradi pravilnosti določitve davčne osnove za obračun davčnega odtegljaja na obresti treba zagotoviti analitično evidenco prejetih posojil in danih posojil ter ločeno obračunati obresti od prejetih posojil in obresti od danih posojil oziroma depozitov. Obveznost obračuna in plačila davčnega odtegljaja je namreč določena od vseh plačil za obresti, kar pomeni, da se osnova za davčni odtegljaj ne sme znižati za prejete obresti od depozita.

Kakor smo že navedli, gre pri sistemu cash pooling za posojanje viškov sredstev med povezanimi osebami. Če gre za povezane osebe v smislu določb 3. točke prvega odstavka 16. člena ZDDPO-2, se na podlagi drugega odstavka 19. člena ZDDPO-2 davčnemu zavezancu za davčne namene priznajo odhodki obresti in v zvezi z njihovim izplačilom obračunani davčni odtegljaj do višine priznane obrestne mere, ki je določena s Pravilnikom o priznani obrestni meri (Uradni list RS, št. 117/06 in 52/07), nad tem zneskom pa v skladu z drugim odstavkom 19. člena ter 1. točko prvega odstavka 30. člena ZDDPO-2 niti obresti niti obračunani davčni odtegljaj niso davčno priznani odhodek.

